

L'OBSERVATORI
CRES-IEA

TABAC

Centre de Recerca Sociològica
Institut d'Estudis Andorrans

<u>6. TABAC</u>	3
<u>6.1. VOSTÈ FUMA O HA FUMAT?</u>	3
<u>6.2. LI AGRADARIA DEIXAR DE FUMAR?</u>	6
<u>6.3. PER QUIN MOTIU VA DEIXAR DE FUMAR? (MULTIRESPOSTA)</u>	6
<u>6.4. NORMALMENT HA D'ESTAR EN ALGUN ENTORN ON HI HA FUM DE TABAC?</u>	7
<u>6.4.1. A on? (Multiresposta)</u>	8
<u>6.5. LI MOLESTA ESTAR EN UN LLOC ON HA DE RESPIRAR FUM DE TABAC (ON HI HA PERSONES QUE ESTAN FUMANT)?</u>	9
<u>6.6. VOSTÈ ESTARIA D'ACORD AMB L'APLICACIÓ D'UNA LLEI (SIMILAR A LES QUE HI HA EN ALGUNS PAÏSOS D'EUROPA) QUE PROHIBEIXI FUMAR EN ELS LLOCS DE TREBALL I ELS LOCALS PÚBLICS TANCATS?</u>	11
<u>6.7. CREU QUE AQUESTES LLEIS FAN QUE EN GENERAL LES PERSONES FUMIN MENYS?</u>	12

6. TABAC

6.1. Vostè fuma o ha fumat?

	Frequències	Percentatges
Total	877	100
Fuma cada dia (habitualment)	278	31,7
Fuma ocasionalment	51	5,8
No fuma, però havia fumat habitualment	195	22,2
No fuma ni ha fumat mai habitualment	353	40,3

Un 40% de les persones enquestades diuen que no fumen ni han fumat mai, prop d'un 38% fumen (un 32% cada dia i un 6% esporàdicament) i un 22% ara no fumen però havien fumat habitualment (exfumadors).

Hi ha més homes que fumen (un 41% dels homes fumen cada dia o ocasionalment per un 33% de les dones) i també hi ha més homes que ara no fumen però ho havien fet (un 28% dels homes per un 16% de les dones), mentre que hi ha més dones que no fumen ni han fumant mai (un 51% de les dones per un 31% dels homes).

Per edat, els que més diuen que fumen són els enquestats de 25 a 39 anys (un 48% fumen cada dia o ocasionalment), i els que menys fumen són els de 55 anys o més (21%), i en augmentar l'edat també augmenta la proporció d'exfumadors (cap cas entre els més joves, un 16,5% dels enquestats de 25 a 39 anys, un 28% dels de 40 a 54 anys i un 39% dels majors de 55 anys). Pel que fa als que no fumen ni han fumant mai destaquen els més joves (un 57% dels enquestats de 18 a 24 anys) i els més grans (un 50% dels que tenen 55 anys o més).

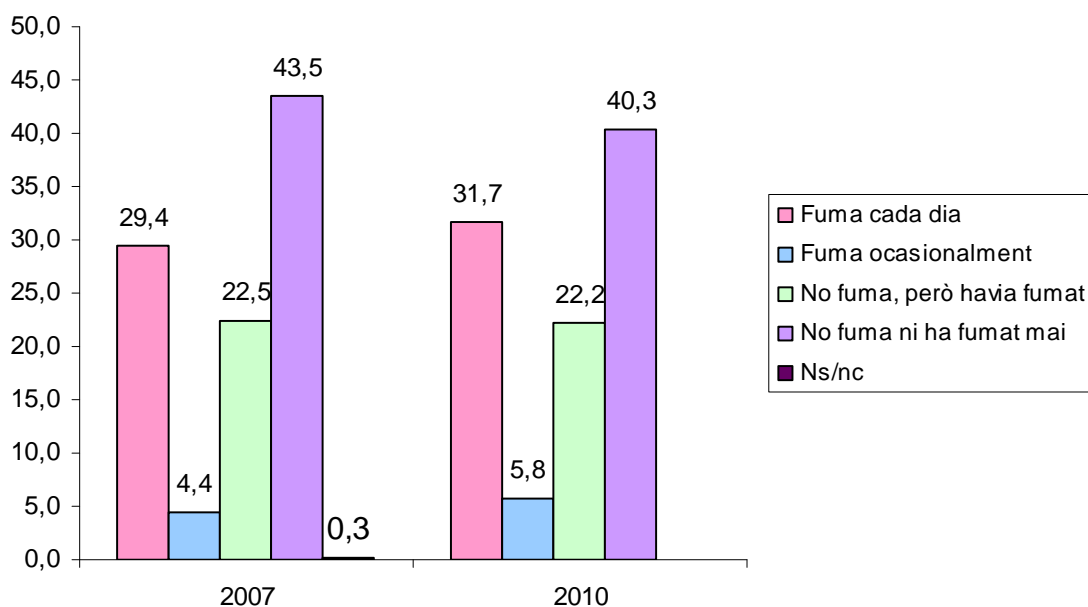
Segons el nivell d'estudi, les persones que diuen que fumen (cada dia o ocasionalment) en un percentatge més alt són les que tenen estudis primaris, secundaris bàsics o secundaris superiors (un 41%), mentre que les que menys fumen són les que tenen estudis primaris incomplets o sense estudis (20%), i aquest grup també presenta més proporció de persones que no fumen ni han fumant mai (50%), relacionat amb el fet que en aquest nivell d'estudis hi ha més proporció de dones i del grup de més edat (que són les que fumen en menor proporció).

Les diferències en funció de l'ocupació també estan relacionades amb l'edat i el sexe, ja que els que menys fumen són d'una banda els treballadors no qualificats (6%) i les mestresses de casa (24%), que són majoritàriament dones, i d'altra banda els jubilats (21,5%) i els estudiant (22%), que són majoritàriament persones del grup de més edat i del més jove respectivament (els col·lectius que menys fumen i els que més diuen que

no han fumat mai). Els que més fumen són els treballadors del comerç, l'hostaleria i serveis personals (54%) i els treballadors de la indústria i la construcció (50,5%).

En comparació amb les dades de l'Observatori del primer semestre del 2007, la proporció dels enquestats que no fumen ni han fumat mai ha disminuït lleugerament (d'un 43,5% a un 40%), mentre que la proporció dels que fumen cada dia ha augmentat una mica més de dos punts (d'un 29,4% a un 31,7%) i una mica més d'un punt els fumadors ocasionals (d'un 4,4% a un 5,8%); es manté pràcticament igual el percentatge de població que no fuma però havia fumat (al voltant d'un 22%).

Vostè fuma o ha fumat?

Segons les dades d'una enquesta realitzada a finals del 2008 als 27 països de la Unió Europea (UE27) i Noruega,¹ la proporció de població que fuma és lleugerament superior a Andorra (37,5%) que la mitjana d'aquests països (31,5% de fumadors), tot i que cal tenir en compte que l'enquesta europea es va aplicar sobre la població major de 15 anys, i per tant es basa en un univers d'estudi diferent. D'altra banda, en aquest estudi s'assenyala la possibilitat que els fumadors tendeixin a ocultar aquest hàbit pel fet que no es considera un comportament desitjable, i per tant el percentatge de fumadors està subestimat. El perfil de les persones que fumen en un percentatge superior en el conjunt dels països europeus és el mateix que a Andorra: els homes i els enquestats de 25 a 39 anys, mentre que les dones i els més joves són els que en major proporció diuen que mai han fumat, i en el grup de més edat és on hi ha un percentatge més elevat d'exfumadors. També cal assenyalar que hi ha diferències importants entre països, tal i com es pot veure en la taula següent:

¹ European Commission. Flash Eurobarometer 253 -The Gallup Organisation: *Survey on tobacco*. http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_253_en.pdf

Vostè fuma o ha fumat?

% Horitzontals	Total N	Fuma cada dia	Fuma ocasionalment	No fuma, però fumat	No fuma, havia ha mai	No fuma ni fumat
UE27	25580	26.4	5.1	22.1	46.3	
Alemanya	1009	27.3	5.5	23.8	43.4	
Àustria	1001	25.7	8.1	22.1	44.1	
Bèlgica	1002	23.7	2.5	21.8	51.9	
Bulgària	1002	30.5	7.6	16.5	45.1	
Dinamarca	1002	29.0	5.2	26.7	39.1	
Eslovàquia	1009	24.9	10.7	18.2	46.2	
Eslovènia	1000	17.2	5.4	22.2	55.2	
Espanya	1002	27.4	4.1	19.7	48.7	
Estònia	1005	26.5	3.0	22.4	48.0	
Finlàndia	1001	18.9	6.0	27.6	47.4	
França	1008	28.3	5.9	22.1	43.8	
Grècia	1000	34.7	7.4	18.7	39.3	
Hongria	1006	31.2	4.7	18.7	45.3	
Irlanda	1000	24.6	4.2	22.6	48.7	
Itàlia	1000	25.6	3.0	20.2	51.2	
Letònia	1002	29.9	7.2	16.2	46.7	
Lituània	1003	27.8	8.0	16.1	48.1	
Luxemburg	503	24.2	4.6	19.5	51.7	
Malta	503	21.5	5.9	19.0	53.6	
Països Baixos	1003	24.2	3.8	29.2	42.9	
Polònia	1002	28.3	3.8	22.3	45.5	
Portugal	1006	22.0	4.0	16.0	58.0	
Regne Unit	1002	22.8	4.9	26.2	46.1	
República Txeca	1003	25.8	9.8	18.2	46.1	
Romania	1005	28.1	7.6	16.6	47.4	
Suècia	1000	17.5	7.0	28.5	46.9	
Xipre	500	25.4	3.9	12.7	58.0	
Noruega	1002	20.7	7.2	23.6	48.5	

Font: Flash Eurobarometer 253: *Survey on tobacco*
Població de 15 anys o més.

(Als que fumen. N=329)

6.2. Li agradaria deixar de fumar?

	Frequències	Percentatges
Total	329	100
Sí	221	67,2
No	94	28,5
No contesta	14	4,3

Entre les persones que fumen (tant les que fumen cada dia com ocasionalment), el 67% diuen que els agradaria deixar de fumar, per un 28,5% que no ho volen deixar i un 4% que no respon (l'any 2007 gairebé un 70% dels enquestats que fumaven també deien que els agradaria deixar de fumar, mentre que un 27% no volien deixar de fumar, i un 3% no va contestar).

Les diferències observades en funció de les variables sociodemogràfiques només són significatives segons l'edat: els fumadors més joves són els que menys diuen que volen deixar de fumar (un 49% li agradaria deixar de fumar per un 51% que no, mentre que en els altres grups d'edat entre un 67% i un 71% voldrien deixar de fumar).

(Als que no fumen però havien fumat habitualment. N=195)

6.3. Per quin motiu va deixar de fumar? (Multiresposta)

	Frequències	Percentatges
Total	195	
Per motius de salut	135	69,1
Va prendre consciència que era perjudicial	26	13,3
Per embaràs	13	6,9
Pels fills, la família	7	3,6
Per la feina, entorn social	4	2,0
Altres	16	8,3
No contesta	1	0,

La majoria de les persones que han deixat de fumar, ho ha fet per motius de salut (69%), un 13% perquè van prendre consciència que era un hàbit perjudicial i un 7% per l'embaràs. Prop d'un 4% va deixar de fumar pels fills o per la família, i un 2% perquè va rebre pressions a la feina o en el seu entorn social, i la resta de casos (8%) esmenten altres motius (per estalviar, el cansament, l'edat, etc.).

Aquests resultats són molt similars als de l'Observatori del primer semestre de l'any 2007 (un 71% des exfumadors van deixar de fumar per motius de salut, un 6% per l'embaràs, un 5% per la força de voluntat i la conscienciació, un 2% pels fills, un 2% perquè no li agradava, un altre 2% per la feina i un 8% ho va deixar per altres motivacions com pel preu del tabac, etc.).

6.4. Normalment ha d'estar en algun entorn on hi ha fum de tabac?

	Freqüències	Percentatges
Total	877	100
Sí	480	54,8
No	396	45,1
No contesta	1	0,1

Més de la meitat dels enquestats (55%) diuen que normalment han d'estar en algun entorn on hi ha fum de tabac, per un 45% de persones que no hi ha d'estar.

Les dades de l'observatori de l'any 2007 mostraven una proporció menor de persones que havien d'estar en un entorn amb fum de tabac (un 48% per un 52% que no hi havia d'estar).

Entre les persones que han d'estar en algun entorn on hi ha fum de tabac hi ha més proporció d'homes (un 59% dels homes per un 50% de les dones), de joves (un 64% dels enquestats de 18 a 24 anys i un 62% dels de 25 a 39 anys, per un 43,5% dels que tenen 55 anys o més), i també ho diuen en un percentatge més alt les persones de nacionalitat espanyola (59%), portuguesa (59%) i altres (62%), que les de nacionalitat andorrana (49,5%) o francesa (30%). Pel que fa al nivell d'estudis destaca que les persones que més han d'estar en un entorn amb fum de tabac són les que tenen estudis secundaris superiors (59%) o primaris o secundaris bàsics (57%), i segons l'ocupació els treballadors de la indústria o la construcció (70%), els treballadors del comerç, l'hostaleria o serveis personals (63%), el personal administratiu (58%) i els estudiants (57%).

Un 66% de les persones que fumen cada dia i un 53% de les que fumen ocasionalment diuen que han d'estar en algun lloc on hi ha fum de tabac, davant d'un 47% dels exfumadors i un 51% dels que no han fumat mai. Els enquestats que no fumen però han d'estar en un lloc amb fum de tabac esdevenen fumadors passius.

Normalment ha d'estar en algun entorn on hi ha fum de tabac?

% Horitzontals	Sí	No
Total	877	54,8 45,1
Fuma cada dia (habitualment)	278	65,8 34,2

Fuma ocasionalment	51	53,5	46,5
No fuma, però havia fumat habitualment	195	46,8	53,2
No fuma ni ha fumat mai habitualment	353	50,7	49,1

(Als que han d'estar en algun lloc amb fum de tabac. N=480)

6.4.1. A on? (Multiresposta)

	Freqüències	Percentatges	Percentatges / Total (N=877)
Total	480		
Als bars i/o restaurants	392	81,6	44,7
A la feina	120	24,9	13,6
Als llocs d'oci (pubs, discoteques...)	119	24,7	13,6
A casa	114	23,6	12,9
Als llocs d'estudi	6	1,3	0,7
Altres	5	1,1	0,6
No contesta	1	0,2	0,1

Entre les persones que han d'estar en algun lloc amb fum de tabac, la majoria (82%) fan referència a bars o restaurants, un 25% a la feina, un altre 25% a locals d'oci (pubs discoteques) i un 24% a casa. Sobre el total dels enquestats representa que un 45% estan exposats al fum de tabac als bars o restaurants, gairebé un 14% a la feina, un altre 14% als llocs d'oci, i un 13% a casa.

Aquests llocs també eren els més esmentats en l'observatori de l'any 2007, si bé ha augmentat la proporció dels que diuen els bars o restaurants i ha disminuït el percentatge dels que estan en un entorn amb fum de tabac a la feina.

Sobre el total de la població enquestada hi ha més homes que diuen que estan amb fum de tabac a bars o restaurants (un 49% dels homes per un 40% de les dones), a la feina (un 16% dels homes per un 11% de les dones) o als llocs d'oci (un 15% dels homes per un 12% de les dones), mentre que la proporció de dones que està a casa amb fum de tabac és superior (un 16% de les dones per un 10% dels homes).

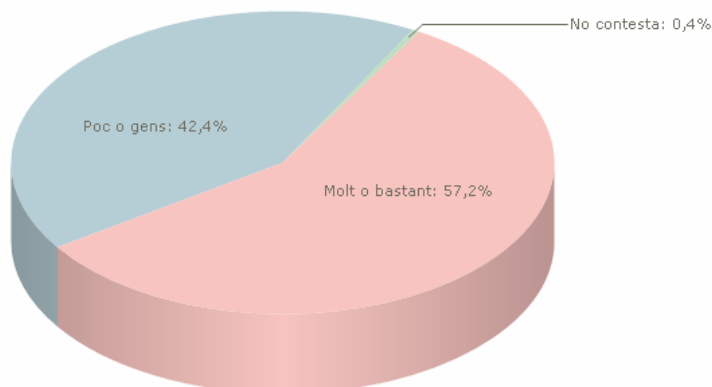
En funció de l'edat destaca que els més joves són els que estan més exposats al fum de tabac als bars o restaurant (un 57% dels enquestats de 18 a 24 anys per un 36% dels més

grans de 55 anys), i en locals d'oci (un 41% dels més joves per un 4% dels més grans). Els enquestats que estan més exposats al fum de tabac a la feina són els que tenen entre 25 i 39 anys (19%) i entre 40 i 54 anys (15%).

També per ocupació s'observen diferències, destacant que els treballadors de la indústria o la construcció són els que més estan a bars o restaurants amb fum de tabac (60%), seguits dels treballadors de l'hostaleria o el comerç (49%), i aquests dos grups juntament amb els professionals o tècnics són els que més estan en un entorn de fum de tabac a la feina (entre un 19% i un 21%). Els estudiants són els que més diuen que estan amb fum de tabac als llocs d'oci (39%).

6.5. Li molesta estar en un lloc on ha de respirar fum de tabac (on hi ha persones que estan fumant)?

	Freqüències	Percentatges
Total	877	100
Molt	274	31,3
Bastant	227	25,9
Poc	189	21,6
Gens	182	20,8
No contesta	4	0,4

Un 57% dels enquestats manifesten que els molesta estar en un lloc on han de respirar fum de tabac un 31% molt i un 26% bastant), mentre que a un 42% no els molesta (a un 22% els molesta poc i a un 21% gens).

Els resultats són similars als de l'observatori del 2007: a un 56% dels enquestats els molestava estar en un lloc amb fum de tabac (a un 29% molt i a un 27% bastant), mentre que a un 43% no els molestava (un 20% poc i un 23% gens).

Hi ha més dones que homes que diuen que els molesta molt o bastant estar en un lloc amb fum de tabac (un 63% de les dones per un 57% dels homes), i en augmentar l'edat també augmenta la proporció de persones que els molesta estar en un lloc on es respira fum de tabac (d'un 48% dels joves a un 64% dels més grans).

Segons el nivell d'estudi, els enquestats que més afirmen que els molesta molt o bastant estar en un lloc amb fum de tabac són els que tenen estudis universitaris (72%), i per ocupació, són les mestresses de casa (74%), estudiants (69,5%), treballadors no qualificats (69%), professionals o tècnics (68%), jubilats (64%) i directius, propietaris o comandaments intermedis (61%), mentre que els que menys diuen que els molesta són els treballadors de la indústria o la construcció (38%) i els treballadors del comerç, hostaleria o serveis personals (50%), que són els que més han dit que han d'estar en algun lloc amb fum de tabac i els que fumen en major proporció.

Lògicament s'observen diferències importants segons l'hàbit de fumar: els enquestats que no han fumat mai són els que més manifesten que els molesta molt o bastant estar en un lloc on han de respirar fum de tabac (77%), seguits dels exfumadors (63%) i també molesta a un 56% dels fumadors ocasionals, mentre que els que menys diuen que els molesta són els fumadors habituals (només un 28% diuen que els molesta).

Li molesta estar en un lloc on ha de respirar fum de tabac?

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens	NS/NC
Total	877	57,2	42,4	0,4
Vostè fuma o ha fumat?				
Fuma cada dia (habitualment)	278	28,3	71,7	0,0
Fuma ocasionalment	51	56,2	41,6	2,2
No fuma, però havia fumat habitualment	195	62,8	37,2	0,0
No fuma ni ha fumat mai habitualment	353	77,0	22,4	0,7

6.6. Vostè estaria d'acord amb l'aplicació d'una llei (similar a les que hi ha en alguns països d'Europa) que prohibeixi fumar en els llocs de treball i els locals públics tancats?

	Freqüències	Percentatges
Total	877	100
Sí	670	76,3
No	170	19,4
No contesta	37	4,2

La majoria de la població (76%) estaria d'acord amb l'aplicació d'una llei que prohibeixi fumar en els llocs de treball i els locals públics tancats, mentre que un 19% no hi estarien d'acord.

Tot i que el percentatge de població que està d'acord amb l'aplicació d'una llei per prohibir fumar en els llocs de treball i els locals públics tancats ha disminuït una mica respecte l'observatori de l'any 2007 (un 82% es mostrava d'acord), es manté un ampli consens social favorable a l'aplicació d'aquesta llei.

Les diferències entre homes i dones no són significatives en aquesta qüestió. Per edat sí que s'observa que són més favorables a aquesta llei les persones de més edat (un 61% dels enquestats més joves i un 73% dels que tenen entre 25 i 39 anys, per un 81% dels de 40 a 54 anys i un 80% dels més grans). Les persones de nacionalitat francesa (83%), portuguesa (83%) i del grup d'altres nacionalitats (88%) són les que es mostren més d'acord amb l'aplicació d'aquesta llei, mentre que les de nacionalitat andorrana i espanyola ho diuen en una proporció inferior, tot i que també majoritària (un 76% i un 73% respectivament). Segons els estudis, el grup dels enquestats que hi estan d'acord en un percentatge més alt són els que tenen estudis universitaris (84%), i pel que fa a l'ocupació els més favorables són els treballadors no qualificats (84%), els jubilats (82%) i les mestresses de casa (88%).

Les persones que no han fumat mai són les que estan d'acord amb l'aplicació d'aquesta llei en un percentatge superior (89%), seguides de les que han deixat de fumar (81%) i de les que fumen ocasionalment (77%), mentre que les persones que fumen cada dia són les que es mostren d'acord en un percentatge més baix, tot i que també són majoria les que hi estan d'acord (57%). També s'observa una clara relació en funció del grau de molèstia que suposa estar en un lloc amb fum de tabac: els enquestats als quals els molesta molt o bastant estan d'acord amb aquesta llei en un 92%, per un 55% dels que diuen que els molesta poc o gens.

Vostè estaria d'acord amb l'aplicació d'una llei que prohibeixi fumar en els llocs de treball i els locals públics tancats?

% Horitzontals	Sí	No	NS/NC	
Total	877	76,3	19,4	4,2
Vostè fuma o ha fumat?				
Fuma cada dia (habitualment)	278	57,1	39,4	3,5
Fuma ocasionalment	51	77,1	20,6	2,2
No fuma, però havia fumat habitualment	195	81,1	13,9	5,0
No fuma ni ha fumat mai habitualment	353	88,7	6,6	4,7
Li molesta estar en un lloc amb fum de tabac?	877	76,3	19,4	4,2
Molt o bastant	502	91,7	5,7	2,6
Poc o gens	372	55,3	38,2	6,4
No contesta	4	100,0	0,0	0,0

6.7. Creu que aquestes lleis fan que en general les persones fumin menys?

	Freqüències	Percentatges
Total	877	100
Sí	444	50,7
No	396	45,2
No contesta	36	4,1

Pràcticament la meitat dels enquestats (51%) creuen que les lleis per prohibir fumar en els llocs de treball i els locals públics tancats afavoreixen que es fumi menys, per un 45% que no ho creuen i un 4% que no respon.

Entre els grups de més edat augmenta la proporció de persones que creuen que aquestes lleis fan que es fumi menys (d'un 33% dels més joves a un 57% dels més grans. En funció del sexe i la nacionalitat les diferències no són significatives. Les persones amb estudis universitaris són les que més creuen que aquestes lleis afavoreixen que es fumi menys (64%), i per ocupació els que més ho afirmen són els jubilats (64%), els propietaris, directius i comandaments intermedis (62%), les mestresses de casa (58%) i els professionals o tècnics (55%).

Les persones que han deixat de fumar són les que més diuen que aquestes lleis fan que es fumi menys (59,5%), seguides de les que no han fumat mai (53%), mentre que les

que fumen cada dia (43%) i les que fumen ocasionalment (38%) ho diuen en menor proporció.

Creu que aquestes lleis fan que en general les persones fumin menys?

% Horitzontals		Sí	No	No contesta
Total	877	50,7	45,2	4,1
Vostè fuma o ha fumat?				
Fuma cada dia (habitualment)	278	43,3	53,6	3,2
Fuma ocasionalment	51	37,9	58,0	4,1
No fuma, però havia fumat habitualment	195	59,5	38,1	2,3
No fuma ni ha fumat mai habitualment	353	53,4	40,7	5,9